AN PUERI CAPITIS È TRUNCO DIVULSI, *ET IN UTERO RETENTI,* NATURÆ VIRIBUS EXPULSIO COMMITTENDA?

THESES CHIRURGICÆ;

QUAS DEO JUVANTE & Præside M. GUILLELMO-LUDOVICO PIET, Antiquo Scholarum Præposito, Regiæ Chirurgorum Academiæ Consiliario, necnon ægrè parturientibus egenis à Rege Adjutore constituto, tueri conabitur PETRUS MAUGRAS, Augustodunensis, Artium Liberalium in almâ Universitate Parisiensi Magister, Theseos Auctor.

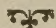
Die Martis primâ Mensis Septembris anno Salutis 1778, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

PRO ACTU PUBLICO

ET

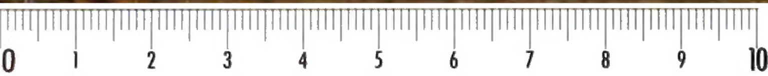
MAGISTERII LAUREA.

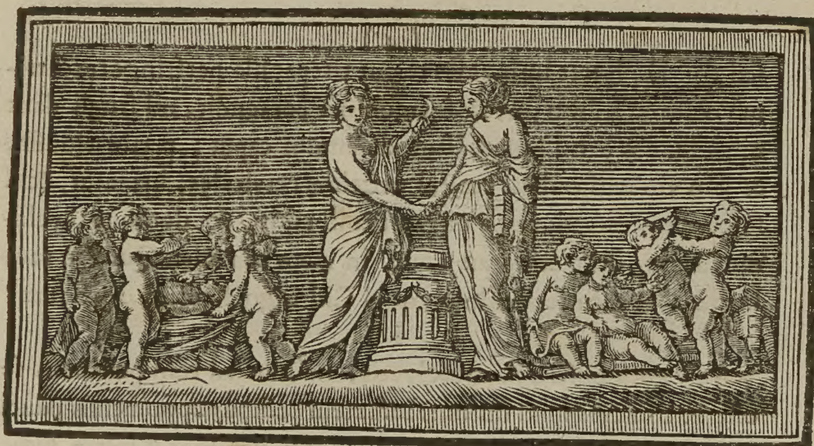

PARISIIS,

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ Collegii necnon Academiæ Typographi, viâ Cithareâ.

M. DCC. LXXVIII.

D. O. M.

THESES CHIRURGICÆ.

An Pueri capitis è trunco divulsi, et in utero retenti, naturæ viribus Expulsio committenda ?

INFANTEM inter obstetricandum capite detruncare infestum sanè opus. Rarum quidem tetrum hoc spectaculum, attamen non satis infrequens : quâcumque de causâ ut ex utero excutiatur fœtus, pedes arripiendi fuerit necessitas, facilè semper absolvendum ne existimes ; quandòque contremiscit expertus, si præsertim primâ vice paritura sit mulier, se verò optatam tacturum metam gloriatur insolens; ad opus se accingit, impavidus ; truncum collo-tenùs adducit majori minorive negotio; at caput foras extrudere, sæpè sæpiùs hoc opus hic labor : vel obstitit perversus situs, vel nimia moles, vel pelvis angustia, vel denique cautelæ defectus (1); futuram tempestatem non præsagiens vires adhibet,

(1) De his cautelis quæ expertum non fugiunt, in quibus verò indormiunt plerumque tirones & inscii, dicere non est locus.

ſed fruſtrà, hæret immobile caput; repagula perfringereacerrimè obſtinat animo, nervoſque omnes contendit, nil frugis dant niſus inanes, nil progreditur detentum caput; pertinacior fit, & jam violenti cedunt tractui vertebræ cervicales, luxantur, & à ſe invicem diſcedunt, elongatur colli cutis, & denique avellitur corpus, diſtractumque caput in utero remanet. Quid in tam luctifico eventu tentandum, quid Chirurgo ſupereſt agendum?

II.

Si veterum ſcripta conſulueris, nullum ad rem pertinens ſe offeret conſilium; nil mirum: infantem pedibus apprehenſis educi poſſe perpauci inter veteres ſuſpicabantur, indèque fatalem hunc caſum, cui ſola per pedes fœtûs extractio anſam præbet, prævidere non potuerunt. Unus ferè ex antiquis ſcriptoribus puerum in pedes converſum extrahi poſſe docuit Celſus, unus quoque capitis diſtracti meminit; & quid agendum *ut Caput ad os vulvæ compellatur* definit. At quod affert conſilium (1), etſi inter neotericos quidam laudavit inconſultè, nos abſonum eſſe cenſemus. Quid enim proficient valentis hominis ſuprà imum ventrem compreſſiones? Judicent in arte obſtetriciâ experti.

III.

Inter recentiores, ideſt prioris ævi Auctores, nonnulli de capite in utero relicto dixerunt, & varia varii propoſuêre media; hi ſolam manûs opem ſuadent; faſcias & fundas adhibent alii; rete quoddam ſericum quod correxit Valdegrave, invenit Amand; alii machinas ferreas diverſi figuræ & uſûs fabrefecerunt; perfoſſo cranio cerebrum effundebant alii, ſicque depreſſum & minutum caput, faciliùs extrahendum cenſebant; alii denique & ferè omnes ad uncinum confugiebant. Quoniam autem experientiâ conſtitit, rariſſimè manu ſolâ maturi fœtûs caput ex utero educi poſſe, & faſcias retiaque, ſpeculationis feturas, caduca eſſe inſtrumenta; quoniam uncis, & aliis Machi-

(1) Celſi opera Cap. 29, *quâ ratione partus mortuus ex utero excutiatur.*

nis adhibitis, fruſtrà ſudarunt plures; his perpenſis, omnes ferè corporis extranei expulſionem naturæ committendam eſſe demùm confitebantur (1).

I V.

Si ad neotericos ſpectes, perpauci vi educendum exiſtimant caput in utero retentum; plerique machinas & inſtrumenta reſpuunt, & perſpicaciores naturæ virium æſtimatores, illius curæ rem demandant: ſic in publicis prælectionibus ſuadebat Cel. M. Puzos; ſic quoque Cel. M. Barbaut, qui & in ſcriptis varia affert exempla, quæ teſtantur hanc praxim pluries feliciter ſucceſſiſſe; ſic in privatis Scholis docet artis decus Cel. M. Levret; ſic tum in publicis, tum in privatis prælectionibus Cel. M. Deleurye, qui quoque ſuam experientiâ fulcit ſententiam; ſic Cel. M. Thevenot, plurimis in hoc ſenſu firmior exemplis; ſic denique Ill. M. Levret imitator & alumnus Cel. M. Piet, hujuſce actûs præſes, qui pluries in expellendo capite Naturæ ſolertiam miratus, indè oblatâ occaſione, de committendâ ſoli Naturæ pueri capitis expulſione, coram Regiâ Chirurgorum Academiâ diſſeruit an. 1769. Conſentiunt ergò omnes; at quâ ratione, quibus fundamentis nititur hæc opinio? Quod dilucidare fert animus.

V.

Exulant nonimmeritò inſulſæ veterum machinæ, aliaque à nuperis procuſa inſtrumenta; unus proponitur uncus; at quod in hujus uſu periculi unâ voce conclamant omnes. Hunc ſolemniter abegit Viardel, illi non ſine cauſâ ſuam Capiti-traham ſubrogavit Mauriceau, uncum ejuravit Lamotte, periculoſiorem eſſe aſſerit Smellie; neque tuti ſatis, neque facilè applicantur (unci), inquit Roederer, ſed labentes parturientem lædunt; vaginulam unco addidit, ob metum dilacerationis, jam laudatus Excel. M. Levret; uno verbo unicuique terrorem inji-

(1) *Vide* Viardel, Mauriceau, Peu, Lamotte, & alios.

cit ferrea hæc machina, fatenturque omnes, licet à folerti & expertiſſimo actam, nocivam quandoque, imò & fæpe lethiferam eſſe poſſe. Præterea nonne multoties in caſu de quo agitur, incaſſum fuit adhibitus uncus? Libros evolve, non terque quaterque, ſed centies & à pluribus per alternas vices ſibi ſuccedentibus fruſtrà injecto, ab incæpto decedere fuit neceſſitas; vel ſi aliquoties iteratis unci immiſſionibus, immenſoque labore & ſudore, tandem excuſſum fuit caput, pudendum, vagina, uterus, contuſa, inflammata, imò dilacerata putruerunt; & miſera torminibus exhauſta, viribuſque proſtrata, vitam cum morte commutavit; teſtes ſunt, eheu! plurimi.

V I.

Aſt, inquies, quidquid id eſt, uncus ſupereſt una in tanto diſcrimine ſalutis anchora; cautè injiciendus. Allucinaris, in hunc errorem *inſurgunt* & ratio & experientia. A naturâ ſolâ foràs eliminandum eſſe caput detruncatum ſuadet ratio; certè, ſi nondum maturus ſit fœtus, indèque caput oppidò puſillum, illud minori negotio evomet uterus, facilè intelligitur: at ſi fuerit infans novimeſtris & capito, quâ de ratione non expelleretur corpus exterum. Diverſimodè in uteri cavo ſitum jacere poteſt caput; namque vel ſeſe offert ponè uteri orificium ſinciput, vel occiput, vel mentum, vel cranii baſis, vel vertex, vel denique alterutrum latus. Si obviàm ſint vel ſinciput vel occiput, vel mentum, victrix haud dubiè erit Natura; quoties enim primæ in partu ſeſe offerunt hæ capitis partes, nihilominùs tamen, iteratis uteri contractionibus, fit partus naturalis; ſi verò ſint obviàm cranii baſis, aut vertex, aut è lateribus unum, difficilior erit ejectio, attamen ſi vim uteri contractilem reſpicias, nulla tibi ſupererit ſollicitudo; namque per aliquot horas, plus minùsve, non raro per diem unum, vel duos, vel etiam tres, opus ſuum molitur uterus; ſeſe coarctando & in contentum corpus agendo, illud urget undequaque, & demùm ad meliorem ac-

commodat ſitum; tunc quâ eminenter pollent fibræ virtutem contractilem adhibentes, in corpus ejiciendum impingunt, & denique deturbant. Nihil extranei retinet uterus, naturâ ſuâ incluſum quodcumque adigit, & ad expellendum nititur; quantum autem ſit uteri fibrarum robur, quanta energia nemo neſcit; præterea, & ſi fuerat vaſtum pueri caput, vacuatis vaſis, & omnis generis humoribus effuſis, minuitur ejus craſſities, & facilior evadit expulſio; aliundè lapſu temporis molleſcens, & ductile ut ità dicam factum, pelvis diametro fit aptius.

V I I.

Quod meræ excogitationis argumentum ne exiſtimes, multiplici conſtat experientiâ; quoties enim fruſtrâ adhibitis mille machinationum ſpeciebus, caput diſtractum in utero deſerere coactus fuit Chirurgus, quod dum abeſſet expulit Natura (1). Uno verbo ſi ſcriptores legas, tibi palàm erit aut cruciatibus fractam mulierem brevi occubuiſſe, aut ſi fuit ſuperſtes, numquam in re ſuâ defidem fuiſſe Naturam, & dejectum totiès fuiſſe caput; quid amplius? At objicies, nonne formidoloſa poſſunt ſtipare ſimptomata? ſupervenient forſan vel lethalis hæmorrhagia, vel convulſiones; aliundè pelvis aut mendoſa, aut anguſtior, ſive abſolutè, ſive ratione nimiæ capitis molis, ſpe omni decidere coget: præterea nonne in tali cunctatione multum imminet periculi, os uteri obſeratum viam exituro capiti occludet; inſuper è putrido fragmine emanabunt miaſmata, quæ ſorpta exitium ferent.

V I I I.

Quæ omnia ſingulatim & obiter perpendamus neceſſe eſt. Si immineant accidentia, ſi urgeant hæmorrhagia, convulſiones, &c. tunc ſit axioma: extrema extremis. Notandum autem mille exempla capitis diſtracti & in utero retenti varios auctores attuliſſe, attamen inter eos nullus hæmorrhagiæ, nec convulſionum,

(1) *Vide* Auctores jam citatos, inſuper Smellie & acta Reg. Chirurg. Acad. Tom. IV.

nec alteriùs cujuslibet mali concomitantis, meminit ; indèque conjicere fas ſit gratuitum eſſe hunc pavorem. Si mendoſa pelvis exituro capiti obſtet, vel ſi amplius caput, tunc quoque cunctari beneficum, opem feret Natura ; uteri contractionibus truſum caput inter oſſa pelvis elabetur ſucceſſu temporis, ibique impactum ſi ſit & incuneatum forcipe extrahatur. Times ne occludatur os uteri ; dum ſupererit in hujus cavo exterum qualecumque, hiulcum tenaciter remanſurum conſtat : tribus, imò quatuor poſt partum elapſis horis, ſi dextram in uterum immittere ob coacti ſanguinis copiam, aut placentam nondum expulſam, neceſſe ſit, patere orificium teſtantur omnes : exulet ergo lymphatus hic terror. Denique quoad putridorum emanationem miaſmatum, biduo vel triduo, ut jam dictum, caput pueri in utero remanſiſſe extant exempla mille, nulla tamen facta fuit ab uteri vaſis ſorbitio, neque funeſti quidquam eſt conſecutum, hinc liceat dubitare an ita fieri poſſit ; futuram appellamus experientiam. His itaque poſitis, quid vetat concludere ?

Ergo pueri Capitis è trunco divulſi, & in utero retenti, Naturæ viribus Expulſio committenda.

FINIS.